

EUROPE DIRECT
Poprad

str. 3

PRÍSTUP K DUŠEVNÉMU
ZDRAVIU

str. 4

KOMISIA OZNAMUJE
ĎALŠIE KROKY V OTÁZKE
KYBERNETICKEJ BEZPEČNOSTI
5G SIETÍ

EUROSPRAVODAJ

Elektronický mesačník centra Europe Direct Poprad | Jún 2023

EIF SPROSTREDKUJE 280 MILIÓNOV EUR ČESKÝM A SLOVENSKÝM MALÝM A STREDNÝM PODNIKOM A PODNIKOM SO STREDNOU KAPITALIZÁCIU PROSTREDNÍCTVOM KOMERČNÍ BANKY

Európsky investičný fond (EIF) podpísal dve záruky s Komerčnými bankami, ktoré umožnia českému veriteľovi poskytnúť mikropodnikom a malým a stredným podnikom nové financovanie vo výške až 280 miliónov eur. Uľahčí sa tak poskytovanie úverov za výhodných podmienok na podporu investícií do inovácií a digitalizácie, udržateľnosti, sociálneho podnikania, zručností a vzdelávania, ako aj do sektora kultúry a kreatívneho umenia, čím sa podporí podnikateľský sektor v krajine. EIF, ktorý je súčasťou skupiny Európskej investičnej banky (skupina EIB), poskytuje Komerčnej banke portfóliovú záruku vďaka podpore programu InvestEU, ktorého cieľom je zmobilizovať v období rokov 2021 – 2027 viac ako 372 miliárd eur vo forme dodatočných investícií pre politické priority EÚ. Očakáva sa, že túto financovanie využije približne 6 500 spoločností v Česku a na Slovensku.

ROZPOČET EÚ NA ROK 2024 UMOŽNÍ EURÓPE ZAMERAŤ SA NA SVOJE PRIORITY

Európska komisia navrhla ročný rozpočet EÚ na rok 2024 vo výške 189,3 miliardy EUR. Rozpočet budú dopĺňať platby v odhadovanej výške 113 mld. EUR na granty v rámci NextGenerationEU, postpandemického nástroja obnovy a odolnosti.

V návrhu sú finančné prostriedky nasmerované do oblastí, v ktorých môžu prispieť ku skutočnej zmene, pričom sa prihliada na najakútnejšie potreby členských štátov EÚ a našich partnerov na celom svete v oblasti oživenia hospodárstva. Finančné prostriedky budú podporovať zelenú a digitálnu transformáciu, vytváranie pracovných miest a posilnenie postavenia Európy vo svete, čím prispesú k modernizácii a posilneniu našej Únie.

Komisia bude naďalej podporovať Ukrajinu tak dlho, ako to bude potrebné.

KOMISIA SCHVÁLILA UPRAVENÝ PLÁN OBNOVY A ODOLNOSTI SLOVENSKA V HODNOTE 6,4 MILIARDY EUR VRÁTANE KAPITOLY REPOWEREU

Európska komisia kladne posúdila upravený Plán obnovy a odolnosti Slovenska, ktorý zahŕňa kapitolu REPowerEU. Súčasný plán má hodnotu 6,4 miliardy eur vo forme grantov (zvýšenie zo 6 miliárd eur) a zahŕňa 64 reforiem a 60 investícií. Slovensko navrhlo niekoľko zmien pôvodného plánu, napríklad širší rozsah obnoviteľných zdrojov energie, na ktoré možno získať finančnú podporu (napr. biometán), a objasnilo rozsah investícií do zdravotnej starostlivosti,

spravodlivosti a dopravy. Zmeny nastali aj v plánovaných reformách vzdelávania, neovplyvňujú však očakávaný pozitívny vplyv týchto reforiem. Slovensko zároveň vyradilo dve menšie investície z pôvodného plánu a upravilo takmer 70 opatrení. Zabezpečí tak ich účinnú realizáciu v zmenenom kontexte, ktorý sa okrem iného vyznačuje vyššou infláciou, než sa pôvodne očakávalo, a znížením grantov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktoré

financujú časť plánu (t. j. opatrenia, ktoré nie sú zahrnuté v kapitole REPowerEU). Slovensko doplnilo do svojho plánu kapitolu REPowerEU, ktorá obsahuje šesť nových reforiem, štyri nové investície a štyri rozšírené investície, ktoré už boli zahrnuté do pôvodného plánu. Tieto opatrenia prispesú k splneniu cieľov plánu REPowerEU, aby sa Európa najneskôr do roku 2030 stala nezávislou od ruských fosílnych palív.

PRÍSTUP K DUŠEVNÉMU ZDRAVIU

Komisia rozšírila európsku zdravotnú úniu o ďalší pilier: nový, komplexný prístup k duševnému zdraviu.

Táto iniciatíva je významným krokom k tomu, aby sa duševné zdravie kládlo na rovnakú úroveň ako fyzické zdravie a aby sa k nemu pristupovalo naprieč odvetvami.

Pred pandemiou COVID-19 čelil problémom s duševným zdravím v EÚ každý šiesty človek, no v dôsledku bezprecedentných kríz, ku ktorým došlo v posledných rokoch, sa táto situácia ešte zhoršila. Náklady v dôsledku nečinnosti každoročne dosahujú 600 miliárd EUR.

Európska komisia predstavila 20 hlavných iniciatív v tejto oblasti a uvádza, že z rôznych finančných nástrojov je dispozíciou podpora vo výške 1,23 miliardy EUR. Aj takto EK podporí členské štáty, aby ľudí a ich duševné zdravie kládli na prvé miesto.

Činnosť EÚ v oblasti duševného zdravia sa zameria na tri hlavné zásady:

1. primeranú a účinnú prevenciu,
2. prístup k vysokokvalitnej a cenovo dostupnej zdravotnej starostlivosti a liečbe a
3. opätovné začlenenie do spoločnosti po uzdravení.

Konkrétne opatrenia naprieč rôznymi oblasťami sa na budú:

- podporovať dobré duševné zdravie vďaka prevencii a včasnému odhaľovaniu problémov, a to aj prostredníctvom európskej iniciatívy zameranej na predchádzanie depresii a samovraždám, európskeho kódexu duševného zdravia a posilneného výskumu v oblasti zdravia mozgu,
- investovať do odbornej prípravy a budovania kapacít na posilnenie duševného zdravia vo všetkých politikách a zlepšenie prístupu k liečbe a zdravotnej starostlivosti. Opatrenia budú zahŕňať školiace a výmenné programy pre odborníkov a technickú podporu reforiem v oblasti duševného zdravia na vnútroštátnej úrovni,
- zabezpečiť dobré duševné zdravie pri práci zvyšovaním informovanosti a zlepšovaním prevencie. Dosiahne sa to napríklad celoeurópskmi osvetovými kampaňami Európskej agentúry pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA) a prípadnou budúcou iniciatívou EÚ v oblasti

psychosociálnych rizík pri práci,

- chrániť deti a mládež počas ich najzraniteľnejších rokov a dospievania v kontexte rastúcich tlakov a výziev. Opatrenia zahŕňajú sieť pre duševné zdravie detí a mládeže, súbor preventívnych nástrojov pre deti zameraný na kľúčové zdravotné faktory duševného a fyzického zdravia a lepšiu ochranu na internete a vo svete sociálnych médií,
- venovať sa zraniteľným skupinám cielenou pomocou ľuďom, ktorí to najviac potrebujú, ako sú starší ľudia, osoby v ťažkej ekonomickej alebo sociálnej situácii a migranti/utečenci. Osobitná pozornosť sa venuje obyvateľstvu postihnutému konfliktmi, najmä ľuďom (a obzvlášť deťom) vysídleným z Ukrajiny a deťom na Ukrajine, ktoré čelia vojnovnej traume,
- ísť príkladom na medzinárodnej úrovni zvyšovaním povedomia a poskytovaním kvalitnej podpory v oblasti duševného zdravia v núdzových humanitárnych situáciách.

NOVÉ PRAVIDLÁ NA ZVÝŠENIE TRVÁCNOSTI, ENERGETICKEJ ÚČINNOSTI A JEDNODUCHŠEJ OPRAVY TELEFÓNOV A TABLETOV

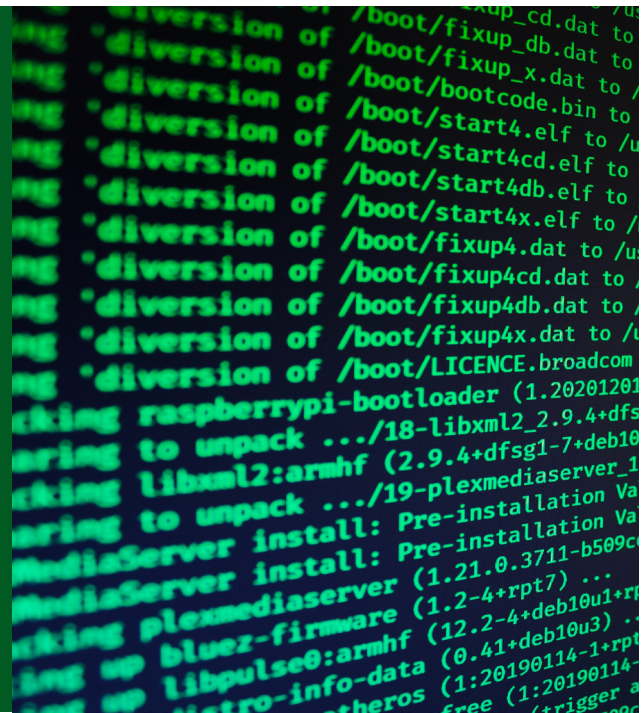
Komisia navrhla nové pravidlá, ktoré majú spotrebiteľom pomôcť prijímať informované a udržateľné rozhodnutia pri nákupe mobilných a bezšnúrových telefónov a tabletov podľa existujúceho nariadenia EÚ o energetickom označovaní. Tento nový návrh prichádza v ten istý deň ako schválenie opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti, trvanlivosti a jednoduchšej opravy týchto zariadení Európskym parlamentom a Radou v nadväznosti na návrh Komisie z novembra 2022 podľa nariadenia EÚ o ekodizajne. Podľa navrhovaného nariadenia o energetickom označovaní sa na smartfónoch a tabletoch

uvádzaných na trh EÚ budú musieť uvádzať informácie o ich energetickej účinnosti, skóre opraviteľnosti, životnosti batérií, ochrane pred prachom a vodou a o odolnosti proti náhodným pádom. Je to po prvýkrát, čo sa od výrobku uvedeného na trh EÚ bude vyžadovať, aby vykazoval index opraviteľnosti. Nariadenie tiež obsahuje pravidlá demontáže a opravy vrátane povinnosti výrobcov sprístupniť kritické náhradné diely opravovňiam do 5 - 10 pracovných dní a do 7 rokov po tom, ako sa model výrobku už nebude predávať na trhu EÚ.

KOMISIA OZNAMUJE ĎALŠIE KROKY V OTÁZKE KYBERNETICKEJ BEZPEČNOSTI 5G SIETÍ

Bezpečnosť 5G sietí patrí k hlavným prioritám Komisie a je základným prvkom stratégie EÚ pre bezpečnostnú úniu, pretože tieto siete sú ústrednou infraštruktúrou, ktorá poskytuje základ pre širokú škálu služieb nevyhnutných pre fungovanie vnútorného trhu a zabezpečenie životne dôležitých spoločenských a hospodárskych funkcií. Členské štáty s podporou Európskej komisie a agentúry ENISA (Agentúra Európskej únie pre sieťovú a informačnú bezpečnosť) uverejnili druhú správu o pokroku pri vykonávaní súboru nástrojov EÚ pre kybernetickú bezpečnosť 5G.

EUROSPRAVODAJ – Elektronický mesačník Informačného centra Europe Direct Poprad.

Vydavateľ: Informačné centrum Europe Direct Poprad. Adresa: Hviezdoslavova 24, 058 01 Poprad.

Texty článkov: Európska únia, EURACTIV. Spolufinancované z rozpočtu EÚ.

Pre použitie obrázka uvedeného v tomto dokumente je potrebné kontaktovať autora obrázka.

© EDIC Poprad, EÚ, 2023

Ďakujeme Vám za čas, ktorý Ste venovali čítaniu Eurospravodaja, veríme, že Vás zaujal.

Vaše pripomienky, návrhy a otázky uvítame na europedirect@europedirectpp.eu.